

valgbestyrelsen eller valgstyrelser. Ministeriet udtalte for så vidt angår hvervet som tilforordnet vælger, at det var muligt at tilrettelægge hvervet på en sådan måde, at der ikke var risiko for interessekonflikter, hvorfor folketingskandidater ikke efter de almindelige retsgrundsætninger var inhabile. Henset til ønsket om at sikre offentlighedens tillid til valgbehandlingen og til, at tilforordnede vælgere i praksis varetog en række opgaver af samme karakter som valgstyrelser, udtalte ministeriet imidlertid samtidig, at udpegning af folketingskandidater til tilforordnede vælgere inden for vedkommende stor- eller amtskreds burde undgås.

I ovennævnte betænkning 893/1980 om en revision af folketingsvalgloven foreslog Valglovsudvalget, at der i folketingsvalgloven blev indsat en bestemmelse om, at hvervene som medlem af valgbestyrelsen, valgstyrelser eller tilforordnet vælger ikke kunne varetages af kandidater, der er opstillet til folketingsvalget i vedkommende amtskreds. Udvalget henviste til de synspunkter, som ministeriet havde givet udtryk for, jf. ovenfor.

På baggrund af Valglovsudvalgets forslag, der omfattede en række forskellige ændringer af folketingsvalgloven, fremsatte den daværende indenrigsminister i 1980 forslag om ændring af folketingsvalgloven, der bl.a. omfattede et forslag om indsættelse af en bestemmelse i loven om, at hvervene som medlem af valgbestyrelsen, valgstyrelser eller tilforordnet vælger ikke kunne varetages af kandidater, der var opstillet til folketingsvalget i vedkommende amtskreds (FT 1979-80, 2. samling, tillæg A, sp. 3553). Der var imidlertid ikke tilslutning i Folketinget til, at kandidater til valget skulle udelukkes fra hverv som valgstyrelser eller tilforordnet vælger. Der var alene tilslutning til, at kandidater ved folketingsvalg skulle være afskåret fra at varetage hvervet som medlem af valgbestyrelsen i vedkommende stor- eller amtskreds. Dette blev fastsat ved § 18, stk. 4, i den dagældende folketingsvalglov. Endvidere blev der under Folketingets behandling af lovforslaget indsat bestemmelser i folketingsvalgloven om, at kandidater til valget kunne vælges som valgstyrelser eller tilforordnet vælger, jf. dagældende folketingsvalgløvs § 27, stk. 2, 2. pkt. og § 33, stk. 3, 3. pkt. I Kommunaludvalgets betænkning henvistes til, at da det er »fundet ønskeligt, at folketingskandidater skal kunne varetage hvervene som valgstyrelser eller tilforordnet vælger inden for vedkommende stor- eller amtskreds, foreslås der indsat udtrykkelige bestemmelser i folketingsvalgloven herom« (FT 1979-80, 2. samling, tillæg B, sp. 650).

De bestemmelser i folketingsvalgloven om kandidaters mulighed for at være valgstyrelser og tilforordne-

de vælgere, der blev indsat ved lovændringen i 1980, blev ikke medtaget i folketingsvalgloven af 1987 (lov nr. 271 af 13. maj 1987). Begrundelsen herfor var, at de var overflødige, idet det fulgte af almindelige lovfølgelsesprincipper, herunder om modsætnings slutninger, at kandidater kunne varetage disse hverv (FT 1986-87, 1. samling, tillæg A, sp. 3311-3312). Samtidig blev det ved lovændringen i 1980 indsat forbud i folketingsvalgløvs § 18, stk. 4, mod, at kandidater ved folketingsvalg var medlem af valgbestyrelsen, erstattet af en bestemmelse i § 27, stk. 1, om, at kandidater ved folketingsvalg var afskåret fra at være medlem af eller stedfortræder til valgbestyrelsen. Det blev på daværende tidspunkt antaget, at princippet i den dagældende folketingsvalgløvs § 18, stk. 4, indebar, at kandidater til valget heller ikke kunne udpeges som stedfortræder til valgbestyrelsen. Det var således ikke med gennemførelsen af folketingsvalgloven i 1987 tilsigtet at ændre den retstilstand, der var gennemført ved lovændringen i 1980.

Lovgivningsmagten har således taget stilling til, i hvilket omfang de almindelige retsgrundsætninger om inhabilitet, der nu er lovfæstet i forvaltningslovens § 3, finder anvendelse ved udpegning af folketingskandidater til hvervene som medlem af eller stedfortræder til valgbestyrelsen, valgstyrelser eller tilforordnet vælger. Folketingskandidater er herefter afskåret fra at være medlem af eller stedfortræder til valgbestyrelsen i den amts- eller storkreds, hvori de stiller op, men ikke afskåret fra at varetage hverv som valgstyrelser eller tilforordnet vælger.

2.1.1.2. Den kommunale valglov har ikke indeholdt og indeholder ikke bestemmelser, der regulerer kandidaters adgang til at varetage hverv som medlem af eller stedfortræder til valgbestyrelsen, valgstyrelser eller tilforordnet vælger. Der har imidlertid været en langvarig tradition for, at valgbestyrelsen ved kommunale valg udelukkende består af medlemmer af den afgående kommunalbestyrelse og dermed i vidt omfang af kandidater til valget. Der er desuden langvarig tradition for, at kandidater udpeges til valgstyrelser og tilforordnede vælgere ved kommunale valg.

Valglovsudvalget fandt i betænkning 893/1980 for så vidt angår kommunale valg, at det ikke var nødvendigt at udelukke kandidater fra at varetage hvervet som medlem af valgbestyrelsen, valgstyrelser eller tilforordnet vælger. Udvalget fandt desuden, at kommunale kandidater ikke efter de almindelige retsgrundsætninger var inhabile. Udvalget henviste til, at det vil være det sædvanlige, at en stor del af kandidaterne udpeges til de nævnte hverv, hvorfor der vil kunne finde en gensidig kontrol sted. Udvalget pegede desuden på, at